

Remissvar angående Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad

Föreningen uppskattar att Stockholms koloniträdgårdar har fått Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad för att avge ett yttrande i form av samtalspartner i just denna fråga. Stockholms Koloniträdgårdar (bildad 1924 och tidigare FSSK) representerar ett 70-tal koloniföreningar som arrenderar mark i Stockholms stad.

Sammanfattning

Föreningen ser positivt på handlingsplanens genomarbetade intentioner och innehåll. Som kompletteringar föreslår föreningen

- att tillägg om koloniträdgårdars funktion för att främja artrikedom exempelvis som födosöksplats görs
- att koloniområden bör införlivas i stadens planeringsverktyg för att bidra till ökad odlingsyta och för ökad artrikedom
- att en löpande dialog etableras mellan staden och föreningen för att främja ett gemensamt kunskapsutbyte

Synpunkter

Strategi 1, avsnitt Den bostadsnära naturen

Föreningen föreslår att ett nytt stycke om koloniträdgårdar läggs till i detta avsnitt. Stadens mångfasetterade koloniträdgårdar fyller flera funktioner av relevans för stadens arbete för biologisk mångfald. De fungerar som en födokälla för nektarsökande insekter, fåglar och fladdermöss. Nedbrytande arter gynnas av det utbredda bruket av komposter. Koloniträdgårdar är ofta planlagda i nära anslutning till de av staden utpekade ekologiskt särskilt värdefulla områden. Då födosöksplatser ofta är en bristande resurs för flertalet hotade nektarsökande insekter utgör koloniträdgårdarna en viktig resurs med sin ofta långa kontinuitet av blomning under säsongen.

Strategi 1, avsnitt Prioriterade arter

Vi skulle gärna se att ni la till en punkt om skyddsvärda nedbrytare. Föreningen anser att det vore viktigt att peka ut ekosystemet i förnan då dessa arter ofta blir förbisedda. Samtidigt missgynnas de kraftigt i staden av hårdgjorda ytor och bortforsling av gamla växtdelar, exempelvis löv. Dessa arter utgör en grundförutsättning i det ekologiska kretsloppet och är grunden för flera ekosystemtjänster. Dessa arter är dessutom kraftigt förbisedda och dåligt kända.

Strategi 3, avsnitt Fysisk planering och exploatering

Att införliva koloniområden i samband med att stadens planeringsverktyg utvecklas kan bidra till att ytor avsätts för koloniträdgårdar tidigt i planprocessen. Målet skulle vara att öka odlingsytorna och på så sätt bättre tillgodose dagens stora intresse för koloniodling parallellt med att koloniträdgårdarnas viktiga funktioner för artrikedom och som födoresursplatser tas till vara. Forskning visar att koloniträdgårdar främjar biologisk mångfald i urbana områden på ett flertal sätt. Det snabbaste och mest ekonomiska sättet för att förbättra förutsättningarna för den biologiska mångfalden i stadsområden är att skapa fler koloniområden.¹

Strategi 5, Ansvarsfördelning och samverkan, avsnitt Extern samverkan

Föreningen föreslår att staden tar initiativ till en formaliserad dialog med föreningen. Stockholms koloniträdgårdar har ett stort miljöengagemang som bl.a. avspeglas i att ett 20-tal föreningar uppnått s.k. miljödiplomering² men också i ett konkret och långsiktigt åtagande över decennier som borgar för kontinuitet och kunskap. I miljödiplomering ingår att värna biologisk mångfald. Koloniträdgårdarna har också en viktig pedagogisk funktion för stadens medborgare genom att på ett konkret sätt öka förståelsen för kretslopp och biologisk mångfald. Koloniträdgårdarna är en aktiv förmedlare av kunskap om ekologi och biologisk mångfald genom riktade kampanjer och evenemang.

Övriga kommentarer

För att ytterligare ta vara på de funktioner som koloniträdgårdar har för biologisk mångfald, föreslår vi att staden planlägger nya koloniträdgårdsområden t.ex. i nära anslutning till ekologiskt särskilt betydelsefulla områden och dess spridningskorridorer.

I stadens koloniträdgårdar närodlas en stor mängd frukt, grönsaker och örter vilket bidrar till en mer hållbar matkonsumtion.

Föreningen vill påpeka att kemiska bekämpningsmedel fortfarande används i synnerhet i villaträdgårdar vilket är ett stort hot mot insektlivet. Staden skulle genom riktade infokampanjer kunna främja en ökad medvetenhet om problemet.

Sett utifrån ett större perspektiv vill föreningen lyfta fram problemet med de stora rådjursstammarna. Djuren betar av stora delar av de odlade blommorna särskilt den tidiga vårblomningen till nackdel för nektarsökande insekter. Stödutfodring bör inte ske.

En karta över stadens koloniträdgårdar bör inkluderas i handlingsplanen.

¹ K. C. R. Baldock m. fl. (2019), "A systems approach reveals urban pollinator hotspots and conservation opportunities", *Nature* 3: 363–373; A.F. S. m. fl. (2015), "Allotment gardens and parks: Provision of ecosystem services with an emphasis on biodiversity", *Urban Forestry & Urban Greening* 14 (4): 772-781.

² Stockholms Koloniträdgårdar, *Vår miljöpolitik, Miljödiplomera föreningen!* <https://www.sthlmkoloni.se/var-miljopolicy/>